

Hoofdstuk 9: Was dit de bedoeling van de Here?

Door teksten uit de evangeliën achter elkaar te plaatsen, zoals in het vorige hoofdstuk is gedaan, lijkt er een ijzersterk Bijbels bewijs te zijn geleverd voor de stelling dat de Here Zijn discipelen beloofde dat Zijn “wederkomst” binnen enkele jaren zou plaatsvinden. Maar... is dat bewijs steekhoudend?

Niet klaar met jullie opdracht

Toen de Here Zijn discipelen erop uitstuurde, zei Hij: “Jullie zullen met de steden van Israël geenszins zijn klaargekomen, voordat de Zoon des mensen komt” (Matth. 10:23). Ze moesten prediken dat het koninkrijk der hemelen nabij was gekomen (Matth. 10:7) en die boodschap kracht bijzetten door zieken te genezen, doden op te wekken, melaatsen te reinigen en demonen uit te drijven (Matth. 10:8). De conclusie lijkt duidelijk: De Zoon des mensen zou komen in heerlijkheid om ieder te vergelden naar zijn doen (Matth. 16:27), nog vóórdat de apostelen hun zendingswerk hadden volbracht. Maar... is die conclusie wel gerechtvaardigd?

Toen de Heiland Zijn discipelen uitzond (aanvankelijk twaalf, en later nogmaals zeventig of tweeënzeventig, Luk. 10:1) zei Hij: “Gaaf niet heen op een weg van [de] volken en gaat geen stad van de Samaritanen binnen; maar gaat veeleer naar de verloren schapen van het huis Israëls” (Matth. 10:5-6). Omdat Hij hun opdracht gaf om niet naar de volken te gaan, zei Hij tegen hen: ‘Je zult de steden van Israël niet zijn rondgekomen voordat de Zoon des mensen komt’. De Here zei ook, dat Zijn discipelen geen geld, geen reiszak, geen extra kleren, geen sandalen en geen staf mochten meenemen (Matth. 10:9-10, Luk. 10:4). Israëlieten die hun boodschap ter harte namen, zouden hen onderhouden en hen van alle noodzakelijke dingen voorzien (Luk. 10:7,9).

Uit het verslag van de evangeliëschrijvers blijkt dat deze opdracht geldig was voor een beperkte missie en gedurende een beperkte tijd. Later zou de Here Zijn discipelen namelijk vragen: “Toen Ik u uitzond zonder beurs en reiszak en sandalen, heeft u soms iets ontbroken?”. Waarop zij antwoordden: “Niets”, en de Here tegen hen zei: “Maar nú, laat hij die een beurs heeft, die nemen, evenzo ook een reiszak” (Luk. 22:35-36). Hij zond Zijn leerlingen bij deze gelegenheid *opnieuw* uit, en gaf hun een *nieuwe* opdracht. De situatie in Israël was veranderd. De discipelen konden niet langer op ondersteuning rekenen.

En toen de Here was opgestaan uit de doden, gaf Hij Zijn leerlingen voor de derde maal een zendingsbevel. Terwijl Hij aanvankelijk had gezegd dat ze niet naar de volken en ook niet naar de Samaritanen mochten gaan (Matth. 10:5-6) zei Hij toen: “Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaaf dan heen, maakt alle volken tot

discipelen...” (Matth. 28:18-19). In deze laatste opdracht sprak Hij niet, zoals in de eerste, over “de steden van Israël”. Het werkgebied van de discipelen werd enorm uitgebreid.

Aangezien de Here *binnen het kader van een beperkte en voorlopige opdracht* (“Ga alleen naar Israël, niet naar de volken...”) opmerkte: “Jullie zullen de steden van Israël niet zijn rondgekomen voordat de Zoon des mensen komt”, ligt het niet erg voor de hand om dit “komen van Hem” op te vatten als een aanduiding van de “wederkomst”. In het Lukasevangelie lezen we dat de Here Zijn discipelen uitzond “naar elke stad en plaats *waar Hijzelf zou komen*” (Luk. 10:1). Bij het “komen” van de Mensenzoon (Matth. 10:23) kunnen we dus denken aan het feit dat Jezus zich binnen afzienbare tijd weer bij Zijn leerlingen zou voegen (Luk. 10:17-20).

Tegen deze uitleg van het werkwoord “komen” pleit echter, dat de vervolgingen die de Here aankondigde in Matth. 10:17-18, pas plaatsvonden nadat Hij was opgestaan uit de doden (zie b.v. Hand. 5:17-42, 6:8-8:3). Bovendien herhaalde Hij de woorden over vijandschap binnen families en gezinnen, en over “volharden tot het einde” (Matth. 10:21-23) in Zijn onderwijs over “de weeën”, die zouden leiden tot de geboorte van het messiaanse rijk (Matth. 24:9-13). Vooral uit dat laatste blijkt dat het “komen” van de Zoon des mensen (Matth. 10:23) vermoedelijk tóch betrekking heeft op Zijn wederkomst.

De vermaningen die de Here bij de eerste uitzending van Zijn discipelen uitsprak (Matth. 10:16-25) zijn blijkbaar van toepassing voor Zijn volgelingen in alle tijden. Het is ook nú nog zo dat een discipel “niet staat boven zijn meester en een slaaf niet boven zijn heer”. Uit Matth. 10:23 blijkt mijns inziens, dat een aanzienlijk deel van het volk Israël verhard en ongelovig zal blijven tot de Messias komt – wat de apostel Paulus ook onderwijst in Rom. 11:25. Pas wanneer de Messias verschijnt en uit Sion komt, zullen “de goddeloosheden van Jakob worden afgewend” en zal “heel Israël worden behouden”⁵⁴.

Mij zien komen in Mijn rijk

Op drie plaatsen in de evangeliën wordt vermeld dat de Here tegen Zijn discipelen zei, dat sommigen van hen niet zouden sterven voordat ze iets geweldigs hadden gezien. Volgens Mattheüs zouden zij “de Zoon des mensen zien komen in Zijn koninkrijk” (Matth. 16:28). Volgens Markus zouden ze zien, “dat het koninkrijk van God was gekomen met kracht” (Mar. 9:1) en volgens Lukas zouden ze “het koninkrijk van God zien” (Luk. 9:27).

⁵⁴ Deze uitleg van Matth. 10:23 is ook gegeven door F.F.Bruce (in: *The Hard Sayings of Jesus*, London 1983, p.109).

Omdat de Here Zijn leerlingen op het hart had gebonden dat ze Hem in een situatie van vervolging trouw moesten blijven en daaraan had toegevoegd: “De Zoon des mensen staat te komen in de heerlijkheid van de Vader met Zijn engelen, en dan zal Hij ieder vergelden naar zijn doen” (Matth. 16:27, vgl. Mar. 8:38, Luk. 9:26) ligt de conclusie voor de hand, dat met “het komen van de Zoon des mensen in Zijn koninkrijk” (Matth. 16:28, vgl. Mar. 9:1, Luk. 9:27) de komst van de Messias als Rechter is bedoeld.

Maar... sprak de Here in Matth. 16:27 en Matth. 16:28 over dezelfde komst? Er zijn redenen om dit te betwijfelen:

1. Indien de Here in Matth. 16:28 (en de parallelteksten Mar. 9:1 en Luk. 9:27) sprak over Zijn komst als Rechter, dan zouden de betrokken discipelen niet alleen Hém in Zijn rijk zien komen, maar ook zélf worden gekroond. Ze zouden dan worden bekleed met onvergankelijkheid (vgl. 1 Kor. 15:50), om over de twaalf stammen van Israël te gaan regeren (Matth. 19:28). Aan zulke aspecten van de komst van Christus wordt in Matth. 16, Mar.9 en Luk. 9 echter geen woord gewijd. Sommige discipelen zouden de Messias in Zijn rijk zien komen. Méér zouden ze niet meemaken – althans, daarover zei de Here niets.

2. De Heiland beloofde: “Sommigen van hen die hier staan, zullen de dood geenszins smaken, voordat ze de Zoon des mensen hebben zien komen” (Matth. 16:28). Dat wekt de indruk, dat die discipelen de dood wel zouden “smaken”, maar pas nádat ze hun Meester in Zijn rijk hadden zien komen. Daaruit blijkt, dat de Here niet sprak over de “wedergeboorte, wanneer de Zoon des mensen zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid” (Mat. 19:28). Indien Hij over die “wedergeboorte” had gesproken, zouden Zijn discipelen immers onsterfelijk zijn geworden en nooit meer zijn gestorven (Matth. 19:28, vgl. 1 Kor. 15:50).

3. In alle evangeliën wordt de mededeling dat sommige discipelen de Zoon des mensen in Zijn rijk zouden zien komen gevolgd door de geschiedenis van de verheerlijking op de berg (Matth. 17:1-13, Mar. 9:2-13, Luk. 9:28-36). Blijkbaar is er verband tussen de belofte van de Here en wat er op die berg plaatsvond. Drie discipelen zagen hoe de gedaante van de Here werd veranderd: Zijn gezicht straalde als de zon en Zijn kleren werden wit als het licht. Mozes en Elia verschenen en spraken met Hem. Een lichtende wolk (beeld van de heerlijkheid des HEREN) overschaduwde de wetgever, de profeet en de Messias en uit die wolk klonk er een stem die zei: “Deze is mijn geliefde Zoon, in Wie ik welbehagen gevonden heb, hoort Hem” (vgl. Psa. 2). Op de berg hebben Petrus, Jakobus en Johannes hun Meester in Zijn rijk zien komen. Hij werd ontvangen door Zijn Vader, die Hem bekleedde met heerlijkheid. Petrus schreef aan het eind van zijn leven, dat hij op de berg de majesteit van de Messias had gezien: “Niet als navolgers van vernuftig verzonnen fabels hebben wij u de kracht en de komst van onze Heer Jezus

Christus bekend gemaakt, maar als ooggetuigen van Zijn majesteit. Want Hij ontving van God [de] Vader eer en heerlijkheid, toen van de luisterrijke heerlijkheid zo'n stem tot Hem kwam: 'Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik welbehagen heb gevonden'. En wij hoorden deze stem uit [de] hemel komen toen wij met Hem op de heilige berg waren" (2 Petr. 1:16-18). En Johannes schreef later in zijn evangelie: "Wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader" (Joh. 1:14). De heerlijkheid van de Messias bleek niet alleen uit de tekenen die Hij deed (Joh. 2:11), maar ook op de berg van de verheerlijking (Luk. 9:32).

4. Volgens de Bijbel kwam de Here in Zijn rijk door op te staan uit de doden en door op te varen naar de hemel. Na Zijn opstanding zei Hij immers tegen Zijn discipelen: "Mij is gegeven *alle macht* in hemel en op aarde" (Matth. 28:18). En Petrus zei tegen zijn volksgenoten: "Deze Jezus heeft God opgewekt, waarvan wij allen getuigen zijn. Nu Hij dan door de rechterhand van God is verhoogd en de belofte van de Heilige Geest heeft ontvangen van de Vader, heeft Hij dit uitgestort wat u ziet en hoort.... Laat het hele huis van Israël dan zeker weten, dat God *Hem zowel tot Heer als tot Christus heeft gemaakt*, deze Jezus die u hebt gekruisigd" (Hand. 2:32-36). De Messias is "geworden uit het geslacht van David naar het vlees", maar is "verklaard als Gods Zoon in *kracht* naar [de] Geest van [de] heiligheid, door dodenopstanding" (Rom. 1:3-4). Na Zijn opstanding en hemelvaart kwam het rijk van God met kracht, door de uitstorting van de heilige Geest. Bij die gelegenheid werden Zijn volgelingen bekleed met "*kracht uit [de] hoogte*" (Luk. 24:49, Hand. 1:8).

5. Van het feit dat de Here was opgestaan uit de doden, waren meer dan 500 discipelen getuige (1 Kor. 15:6). Bij de hemelvaart van de Here Jezus waren ook minstens elf discipelen aanwezig die in Hand. 1:13 bij name worden genoemd. Zij hebben Hem opgenomen zien worden, tot een wolk Hem aan hun oog onttrok. De belofte dat "sommigen van hen die hier staan, [de] dood geenszins zullen smaken voordat zij hebben gezien dat het koninkrijk van God is gekomen met kracht" is dus letterlijk vervuld. Maar Judas heeft de Here *niet* in Zijn rijk zien komen. Hij was niet aanwezig op de berg van de verheerlijking, en toen de Here door het Sanhedrin ter dood werd veroordeeld, pleegde hij zelfmoord (Matth. 27:5). Judas "smaakte de dood" vóórdat de Here in Zijn rijk was gekomen.

Wanneer jullie zien

In Zijn toespraak op de Olijfberg gebruikte de Here consequent het persoonlijk voornaamwoord "u" (of: "jullie"). Volgens sommige uitleggers blijkt hieruit, dat de apostelen alles zouden meemaken wat Hij in Zijn rede aankondigde. Ze zouden niet alleen het "begin der weeën" (Matth. 24:8) beleven, maar ook de Messias zien komen op de wolken van de hemel (Matth. 24:30-31).

Indien iemand in de decembermaand tegen ons zegt, dat wij moeten oppassen voor het vuurwerk, dan begrijpen we heel goed dat die waarschuwing óns geldt en niet ons nageslacht in de verre toekomst. Zo zouden wij, als we op de Olijfberg waren geweest, ook hebben begrepen dat *wijzelf* de gruwel der verwoesting op de heilige plaats zouden zien staan en de Zoon des mensen zouden zien komen op de wolken van de hemel. Aldus deze uitleggers. Voor westerse oren klinkt hun redenering overtuigend, maar net als elke andere redenering moet hij worden getoetst aan de Bijbel.

De discipelen die op de Olijfberg met de Here spraken, luisterden met Joodse oren die op elke sabbat waren blootgesteld aan “de wet en de profeten”. In het Oude Testament worden de woorden “wij” en “u” dikwijls op een inclusieve manier gebruikt. “U” betekent dan niet: “jullie persoonlijk”, maar: “jullie volk”, “jullie groep”, of jullie nageslacht”. Wanneer een persoonlijk voornaamwoord betrekking heeft op de aanwezigen maar niet op anderen, dan wordt dit in de Bijbel duidelijk aangegeven. De Here Jezus zei in zo’n geval bij voorbeeld: “Sommigen van hen die hier staan, zullen dit zien” (vgl. Matth . 16:28). Misverstand werd daardoor uitgesloten.

Toen Mozes kort voor zijn dood het volk Israëel toesprak zei hij:

“Het zal gebeuren, wanneer al deze dingen, de zegen en de vervloeking, die ik u voorgehouden heb, over u komen, dat u het weer ter harte zult nemen onder alle volken waarheen de HEERE, uw God, u verdreven heeft. En u zult zich bekeren tot de HEERE, uw God.... Dan zal de HEERE, uw God, een omkeer brengen in uw gevangenschap.... Hij zal u weer bijeenbrengen uit al de volken waarheen de HEERE, uw God, u verspreid had... en de HEERE, uw God, zal u naar het land brengen... (Deut. 30:1-5, HSV)

Wanneer Mozes opmerkt: “de zegen en de vervloeking die ik u voorgehouden heb”, dan betekent “u”: “jullie, die hier aanwezig zijn”. Maar in de rest van zijn toespraak betekent het: “jullie, Israëlieten”. Tussen het eerste en het latere “u” gaapten er vele honderden jaren. De Hebreëen die zich bij Mozes bevonden waren niet dezelfde personen als later in ballingschap zouden gaan of die uit de ballingschap zouden terugkeren.

Qua stijl is er veel overeenkomst tussen de rede van de Here op de Olijfberg en de toespraak van Mozes uit Deut. 30. In Matth.24 betekent “u” blijkbaar: “jullie, discipelen”, net zoals het “u” van Mozes “jullie, Israëlieten” kon betekenen. Discipelen van Mij zullen eens meemaken wat Ik hier beschrijf. Het woord “u” kan wel betekenen: “u die hier aanwezig bent”, maar die betekenis heeft het woord in de Bijbel beslist niet altijd. Ook in de Psalmen heeft het woord “u” dikwijls een ruime (inclusieve) betekenis.

Bij een eerdere gelegenheid zei de Here tegen de Schriftgeleerden: “Zacharia, de zoon van Berachia, die *u* hebt vermoord tussen het tempelhuis en het altaar” (Matth. 23:35). “*U*” betekent dan niet: “jullie persoonlijk”, want Zacharia was omgebracht in het verre verleden, door koning Joas (2 Kron. 24:20-21). In Matth. 23:35 betekent “*u*”: jullie soort mensen, leiders die zich tegen God verzetten.

Dit geslacht zal geenszins voorbijgaan

In Zijn toespraak op de Olijfberg zei de Here Jezus ook: “Voorwaar, Ik zeg u: dit geslacht zal geenszins voorbijgaan voordat al deze dingen zijn gebeurd” (Matth. 24:34, Mar. 13:30, Luk. 21:32). Die plechtige verzekering kan zijn bedoeld als een tijdsaanduiding. Het betekent dan: “Binnen één mensenleven kom Ik terug”. Aangezien de discipelen hadden gevraagd: “Wanneer zullen deze dingen zijn?” (Matth. 24:3) is vers 34 mogelijk het antwoord op die vraag. Het Griekse woord *genea*, dat als “geslacht” is weergegeven, is in de evangeliën soms de aanduiding van een generatie (Matth. 1:17; Luk. 1:48,50). In het Oude Testament heeft het woord “geslacht” die betekenis soms ook (Num. 32:13, Deut. 2:14).

Door het aanwijzend voornaamwoord (“*dit*”) wordt echter de indruk gewekt dat de Here al eerder over zo’n geslacht had gesproken. En dat was ook zo: Hij had een “*wee*” uitgesproken over de Schriftgeleerden en farizeeën, de “blinde leidslieden van Israël” (Matth. 23:23-24) en hun voorgehouden dat “al het rechtvaardige bloed over hen zou komen dat op de aarde was vergoten” (Matth. 23:35). Over “dit geslacht” zou dit alles komen (Matth. 23:36).

Toen de Here kort daarna tegen Zijn discipelen zei: “Dit geslacht zal geenszins voorbijgaan”, sloeg het woord “*dit*” terug op het geslacht dat Hij zojuist had genoemd: de leiders van Israël die zich telkens opnieuw verzetten tegen Gods profeten (Matth. 23:29-35), de machthebbers die de Heilige Geest voortdurend weerstonden en die uiteindelijk zelfs de Messias kruisigden (Hand. 7:51-53).

Met de uitdrukking “dit geslacht” bedoelde de Here Jezus steevast: Mijn ongelovige volksgenoten, “de hardnekkigen en onbesnedenen van harten en van oren” (Hand. 7:51). Het waren de mensen die noch naar Hem noch naar Johannes de dooper hadden willen luisteren (Matth. 11:16-19, Luk. 7:31-35). Het was het “boos en overspelig geslacht” dat een teken verlangde (Matth. 12:38-42, Mar. 8:11-13, Luk. 11:29-32) terwijl er in hun midden wonderbaarlijke krachten waren geschied (Matth. 11:20-24, Luk. 10:13-15). Het laatste van dat “boos geslacht” zou erger zijn dan het eerste (Matth. 12:43-45, Luk. 11:24-26). De HERE zou zich voor hen verbergen (Deut. 32:20) en de Messias zou niet veel langer bij hen zijn (Matth. 17:17, Mar. 9:19, Luk. 9:41). Door “dit geslacht” zou Hij moeten lijden en worden verworpen (Luk. 17:25). Dit “overspelige en zondige geslacht” zou Zijn leerlingen vervolgen, zodat sommigen zich

voor Zijn woorden zouden gaan schamen (Mar. 8:38). Het was het “geslacht” dat ook de profeten had gedood, en waarover “al het rechtvaardige bloed” zou komen (Matth. 23:36, Luk. 11:50-51).

De Bijbelse uitdrukking “dit geslacht” betekent blijkbaar: “de mensen die zich tegen Gods woord verzetten en die Gods boodschappers monddood willen maken”. Het was een grotere groep dan de toen levende generatie. De tijdgenoten van de Here Jezus hadden Abel en Zacharia niet gedood, maar ze stonden wel in de lijn van die moordenaars van de profeten (Matth. 23:29-36).

In het Oude Testament wordt de uitdrukking “dit geslacht” (of: “een ongelovig en verdraaid geslacht”) dikwijls gebruikt als aanduiding van mensen die Gods woord hebben vernomen maar die desondanks hardnekkig en onboetvaardig blijven:

“Verderfelijk hebben tegen Hem gehandeld, die Zijn zonen niet zijn, maar een schandvlek, *een verkeerd en vals geslacht*” (Deut. 32:5)

“Hij zeide: Ik wil Mijn aangezicht voor hen verbergen en zien, wat hun einde wezen zal, want zij zijn *een verkeerd geslacht*” (Deut. 32:20)

“Gij, HERE, zult [Uw woorden] gestand doen, ons altoos beschermen tegen *dit geslacht*; de goddelozen draven rond, terwijl snoodheid bij de mensenkinderen het hoofd opsteekt” (Psa. 12:8-9).

“Hij richtte een getuigenis op in Jakob... opdat die hun vertrouwen op God zouden stellen, en Gods werken niet vergeten, maar Zijn geboden bewaren; en niet worden gelijk hun vaderen, *een weerbarstig en weerspannig geslacht*, een geslacht, onstandvastig van hart, en welks geest niet trouw was jegens God” (Psa. 78:5,7-8).

“Er is *een geslacht*, dat zijn vader vervloekt en zijn moeder niet zegent, *een geslacht*, dat rein is in zijn eigen ogen maar niet van zijn vuil is gewassen; *een geslacht* met trotse ogen en opgetrokken wimpers; *een geslacht*, welks tanden zwaarden, welks gebit messen zijn, om de ellendigen te verteren, zodat er geen meer zijn in het land, en geen nooddruftigen onder de mensen” (Spr. 30:11-14).

Toen de Here uitriep: “O ongelovig en verdraaid geslacht” (Matth. 17:17, Luk. 9:41), citeerde Hij Deuteronomium 32:5. En de apostel Paulus duidde de inwoners van de stad Filippi aan als “een krom en verdraaid geslacht” (Fil. 2:15).

“Dit geslacht zal geenszins voorbijgaan *voordat* al deze dingen zijn gebeurd” (Matth. 24:34) is een aanvechtbare weergave van de Griekse grondtekst. Het Griekse woord *heoos*, dat met “voordat” is vertaald, is in de meeste Bijbelteksten als “totdat” weergegeven (zie b.v. Matth. 1:17,25; 2:9,13,15; 5:18; 10:11; 11:12,13,23;12:20; 13:33; 14:22; 18:21,22,30,34; 20:8; 22:26,44; 23:35,39; 24:21,27,31). De vertaling van Matth.

24:34 had dus ook kunnen luiden: “Dit geslacht zal geenszins voorbijgaan *totdat* al deze dingen zijn gebeurd”. De plechtige verzekering van de Here (Matth. 24:34) was niet bedoeld om informatie te verschaffen over het tijdstip van Zijn wederkomst, maar om Zijn discipelen te wapenen. Ze zouden vervolging en verdrukking moeten verdragen tot alle dingen die Hij had genoemd hadden plaatsgevonden. Tot aan de voleinding van de eeuw zou het onkruid samen met de tarwe opgroeien. Pas bij Zijn wederkomst zouden de tegenstanders uit Zijn rijk worden verwijderd (Matth. 13:36-43) en de uitverkorenen worden bijeen verzameld (Matth. 24:31).

“Dit geslacht zal geenszins voorbijgaan voordat al deze dingen zijn gebeurd” betekent niet: “Binnen één generatie kom Ik terug”. Als de uitdrukking die betekenis zou hebben, zou de Here eerst hebben gezegd: “Binnen 40 jaar kom Ik”, om er meteen op te laten volgen: “Van die dag en dat uur echter weet niemand, ook Ik niet” (Matth. 24:36, Mar. 13:32). Het eerste zou in tegenspraak zijn met het tweede. Toen de discipelen Hem na Zijn opstanding vroegen of Hij “in hun tijd” zou terugkomen en het koninkrijk voor Israël zou herstellen (Hand. 1:7, vgl. Matth. 19:28, Luk. 1:32-33, 1:68-75, 22:30, 24:21) antwoordde de Here: “Het komt u niet toe tijden of gelegenheden te weten die de Vader in Zijn eigen macht heeft gesteld”. Hij zei toen niet: “Ik kom nog tijdens jullie leven terug”.

“Dit geslacht” betekent: de groep mensen die zich tegen God verzet en die Gods profeten het zwijgen wil opleggen. Hardnekkige tegenstand tegen God en Zijn woord zal er blijven totdat alles dat de Here heeft aangekondigd is geschied. Zulke tegenstand is er ook vandaag nog. Er zal pas een eind aan komen wanneer de Messias verschijnt en Zijn vijanden onder Zijn voeten legt. Dan zal de aarde vol worden van de kennis van de HERE, zoals de wateren de bodem van de zee bedekken (Jes. 11:9).

Zien komen op de wolken

Tegen de hogepriester Kajafas, die als voorzitter van het Sanhedrin optrad, zei de Here:

“Van nu aan zult u de Zoon des mensen zien zitten aan [de] rechterhand van de kracht en zien komen op de wolken van de hemel” (Matth. 26:64)

Daaruit blijkt, zeggen sommige christenen, dat de leden van het Sanhedrin Zijn wederkomst nog zouden meemaken. Maar is die gevolgtrekking wel juist? De Here zei immers niet, dat Hij “binnen één generatie” of “over enkele jaren” zou terugkomen, maar: “van nu aan”. Indien de Gevangene tegen Zijn rechters had gezegd: “Sommigen van jullie zullen Mij zien komen op de wolken”, dan zou de conclusie gerechtvaardigd zijn geweest. Maar... dat zei Hij niet!

“Van nu aan zullen jullie de Zoon des mensen... zien zitten... en zien komen” is voor westerse oren een merkwaardige zin. Hoe kan iemand nu tegelijk zitten en komen? En wat betekent “van nu aan zien zitten”? Het Sanhedrin heeft toch niet kunnen

waarnemen dat de Here ging zitten aan Gods rechterhand? “Niemand heeft ooit God gezien” (Joh. 1:18, 1 Joh. 4:12). Geen mens *kan* Hem zien (Kol. 1:15, 1 Tim. 6:16). Voor het Sanhedrin is “de rechterhand van de kracht” toch onzichtbaar gebleven?

Wie het antwoord van de Here wil begrijpen moet niet luisteren met westerse maar met Joodse oren. Dan begrijpt men het volgende:

a. Uit de gegeven tijdsaanduiding (“van nu aan”) en uit: “zien zitten aan de rechterhand van de kracht” blijkt, dat de Here niet sprak over een zien met de normale ogen. Wie zich op aarde bevindt kan immers niet in de hemel kijken.

b. De Here sprak over zichzelf in de derde persoon. Hij zei niet: “Van nu aan zullen jullie *Mij* zien zitten”, maar Hij zei: “Van nu aan zullen jullie de *Zoon des mensen* zien zitten”. Door die woordkeus gaf Hij aan dat een bekende profetie over een Mensenzoon op dát moment in vervulling zou gaan.

Een Mensenzoon die zou zitten aan Gods rechterhand en die zou komen op de wolken van de hemel kenden de farizeeën en de Schriftgeleerden maar al te goed. Koning David had immers eens gedicht:

“Aldus luidt het woord des HEREN tot mijn Here: *Zet u aan Mijn rechterhand....*” (Psa. 110:1)

En in het boek Daniël staat geschreven:

“Ik bleef toekijken in de nachtgezichten en zie, *met de wolken des hemels kwam iemand gelijk een Mensenzoon*; Hij begaf zich tot de Oude van dagen en men leidde Hem voor Deze; en Hem werd heerschappij gegeven en eer en koninklijke macht” (Dan. 7:13-14)

“Door wat jullie nu doen”, zei de Here Jezus, “door Mij ter dood te veroordelen, zullen Psalm 110 en Daniël 7 in vervulling gaan. Van nu aan zullen jullie Davids Heer [de Messias] aan Gods rechterhand zien zitten en de Mensenzoon zien komen op de wolken van de hemel. De mens waarover David en Daniël hebben gesproken was daar nog niet, maar van nu af aan zal Hij er zijn”.

Mattheüs 26:64 verschaft geen informatie over het tijdstip van de wederkomst, maar over het profetisch karakter van het oordeel van het Sanhedrin. Toen deze rechtbank het doodvonnis uitsprak over “Jezus, de Nazarener” gingen de profetieën over de Zoon des mensen in vervulling.

Conclusie

Christenen die beweren dat de Here binnen één generatie zou terugkomen, gaan van de onbewezen veronderstelling uit dat Hij over een enkel “komen” sprak. Maar uit de evangeliën blijkt dat Hij op meerdere manieren zou komen:

1. Hij zou in bepaalde steden en plaatsen van het Joodse land komen (Luk. 10:1), en zich weer voegen bij de discipelen die Hij had uitgezonden (Matth.10:23, Luk. 10:17-20).

2. Sommige discipelen zouden Hem “zien komen in Zijn koninkrijk” (Matth. 16:28). Ze zouden “zien, dat het koninkrijk van God was gekomen met kracht” (Mar. 9:1), of: “het koninkrijk van God zien” (Luk. 9:27). Deze belofte werd aanvankelijk vervuld op de berg van de verheerlijking. Toen zagen drie discipelen dat de Zoon van God werd bekleed met onvergankelijke heerlijkheid. Ze werd opnieuw vervuld bij de hemelvaart. Van die laatste gebeurtenis waren elf van de twaalf discipelen getuige.

3. Toen de Here tegen het Sanhedrin zei, dat ze Hem “van nu aan zouden zien zitten aan Gods rechterhand en zouden zien komen op de wolken” (Matth. 26:64), bedoelde Hij dat deze aardse rechters, door Hem ter dood te veroordelen, Psalm 110 en Daniël 7 in vervulling zouden doen gaan.

4. Over de Man die na hem kwam en die “sterker was dan hij” zei Johannes de dooper: “Zijn wan is in Zijn hand en Hij zal Zijn dorsvloer door en door zuiveren en Zijn tarwe in Zijn schuur samenbrengen, maar het kaf met onuitblusbaar vuur verbranden” (Matth. 3:12, Luk. 3:17). Het optreden van de Messias zou een scheiding teweeg brengen binnen het volk Israël. Kaf en koren zouden worden gescheiden. Deze voorzegging had betrekking op de nabije toekomst, want Johannes zei: “De bijl ligt al aan de wortel van de bomen; elke boom dan die geen goede vrucht voortbrengt, wordt omgehakt en in vuur geworpen” (Matth. 3:10, Luk. 3:9). Het “bijeengbrengen van de tarwe in de schuur” vond plaats doordat de discipelen het volk opriepen tot bekering (Mat. 9:37-38, Luk. 10:1-20, Joh. 4:34-38, Hand. 2:40-41,47). En het “kaf” werd verbrand toen Jeruzalem “met de grond gelijk werd gemaakt met haar kinderen in haar” (Luk. 19:41-44).

5. In de evangeliën wordt er ook nog gesproken over een komst van Christus waarbij Hij niet alleen Zijn eigen volk, maar *alle* volken zal oordelen, en de mensheid gevonnist wordt op grond van haar houding tegenover Zijn “broeders” (Matth. 25:31-46, vgl. Matth. 10:23). Dat is Zijn definitieve en beslissende “wederkomst”.

* * * * *